

[1868, id.], amb καθάρσις 'neteja'; *anacatàrtic*. *Anàclasi* i *anaclàstic* [1868, id.], amb κλάω 'trencó'. *Anàclisi* [1868, id.], amb κλίνω 'em decanto'; *anaclínic* o *anaclímal*.

Anacoreta [1803, Belv.; Lab.]; escriptors de la Renaix.: Verdaguier, PCoromines, etc.]; *anacorètic* [1803]; pres del ll. *anachorēta*, gr. ἀναχωρητής, derivat d'ἀναχωρέω 'em retiro' (de χώρα 'terra').

Anacorentic [1839, Lab.; Costa i Llobera, etc.], derivat d'Ανακρέων, -οντος, nom (format amb aquest prefix) del poeta de Teos (S. vi a. C.), del qual l'Antiguitat ens ha transmès ja força més imitacions (*Anacreonteia*) que obra personal.

Anacronisme [1803, diccionari Belvitges], pres del gr. ἀναχρονισμός 'acte de posar una cosa fora del temps corresponent, deriv. de χρόνος 'temps'; ἀναχρονίζομαι 'cometo anacronisme' (introduït en anglès des de 1626 i en francès des de Balzac (+1654)) i format per contraposició amb *sincronisme*; *anacrònic*.

Anadiplosi [1839, Lab.], format amb διπλοῦς 'doble'. *Anadipsia*, amb δίψος 'set'. *Anàdrom* [1868, id.], de ἀναδραμεῖν 'córrer amunt'. *Anafalantiasi* [1868, id.], de φάλανθος 'calb de la banda del front'. *Anafase*. *Anafílaxi*, de φυλάττομαι 'guardo' (format segons *profilaxi*); *anafílactis*. *Anàfora* [1839, Lab.], gr. ἀναφορά, format amb φέρω 'porto, m'enduc'; *anafòric* [1839, id.]. *Anagènesi*. *Anagiris*, nom de planta [1868, *SLiCosta*], del nom científic *anagyris*, grec ἀνάγυρις, potser format amb γῦρος 'cèrcol', 'clot per plantar'; *anagirina*. *Anàglif* [1868, o. c.], de ἀναγλύφω 'jo cisello' (i cpt. *anaglifoscopi*). *Anagnost* [1839, ant., Lab.], ἀναγνώστης 'lector'. + *Anagnòrisi*, gr. ἀναγνώρισις, derivat de ἀναγνωρίζω 'jo reconec'. *Anagoge* [1839, Lab.], ἀναγωγή 'acció d'elevar l'ànima', derivat d'ἄγω 'jo moc, conduixo'; *anagogia* [S. xv, R. de Corella, DAg.; *anigogia*, ja en Llull]; *anagògic* [1803, Belv.], *anagogical* [princ. S. xv, Sant Vicent].

Anagrama [1676, *AlcM*; 1695, Lacavalleria: *-amma*], extret (segons el model de *programa*, *diagrama*, etc.) de ἀναγραμματισμός id., format sobre γράμμα 'acció d'escriure'; *anagramàtic* [1868, o. c.], *anagramatitzar* [1839, Lab.], *-atista* (id.) o *anagramista*.

Analectes, gr. ἀνάλεκτα 'coses recollides', derivat de ἀναλέγω 'jo recullo'; *analèctic*. *Anàleg*, [-log, 1695, Lacav.; -log, Belv., Lab.], del ll. *analōgus*, gr. ἀνάλογος 'relacionat, proporcionat, semblant', derivat del dit verb, probt. imitat del fr. *analogue* (que ja apareix, junt amb *analogie* des de 1503, RForsch. xxxii, 9), si bé recolzant en *analogia* (mentre que en castellà el *DAut.*, el 1724, encara diu que *análogo* és «voz puramente griega»); *analogia* [mj. S. xv, *AlcM*; Lacav.; 1757, *DTo.*]; *analògic* [-icament, 1695, Lacav.; -ògic, 1803, Belv.]; *analogisme* [1839, Lab.]. *Analèptic* [1868, o. c.; confós com *analèctic*, 1839, Lab.]; *analèpsia* [id. id.], gr. ἀναληπτικός, ἀνάληψις, ἀναλαμβάνω 'reprenc'.

Anàlisi [1803, en els diccionaris de Belvitges i de Lab.], del gr. ἀνάλυσις 'dissolució d'un conjunt en les seves parts', deriv. d'ἀναλύω 'deslligo' (de λύω

'jo amollo, desfaig'); *analític* [1803, Belv.; Lab.]; *analitzar* [-isar, 1839, Lab.], segurament imitació del fr. *analyser* [1746]; *analític*, *analista* [1868, o. c.], *analitzador*. *Anamnèstic* (i *anamnèsi*, 1868, o. c.), gr. ἀνάμνησις 'acció de revisar un record', format amb μνήμη 'em recordo'. *Anamorfosi* [1868, o. c.], fomat sobre μορφή 'forma' a base de μεταμόρφωσις 'transformació' (cpt. *anamorfoscopi*). *Anapest* [-sto, 1695, Lacav.], ll. *anapaestus*, gr. ἀνάπαιστος, de παῖω 'jo copejo' i ἀνα- 'enrere, en contra', per la posició de l'ictus en aquest metre, contrària a la que té en el dàctil; *anapèstic*. *Anapiràtic*, deriv. de ἀναπειράω 'prenc i reprenc un exercici'. *Anaplàstia* [-plasis, 1868, o. c.]. *Anaplerosi*, *anapleròtic* [1839, Lab.], de format en -pleurosi], amb πλήρωσις 'acció d'omplir'.

Anaptixi [DFa.], gr. ἀνάπτυξις 'desplegament' (cf. ἀναπτυχή 'expansió'); + *anapltic* (ho usem els lingüistes). *Anaplòtic*, que han usat alguns amb el sentit de *aplòtic* (de πτώσις 'desinència'), és mal format. *Anasarca* [mj S. xv, *AlcM*], amb σάρξ, -ξός, 'carn morta'; *anasàrquic*. *Anasísmic*. *Anastomosi* [1868, o. c.], gr. ἀναστόμωσις 'acte d'obrir', derivat de στόμα 'boca'; *anastomòtic*; *anastomosar-se* [1868, o. c.]. *Anàstrofe* [-ofia, terme anatómic, 1868, o. c.], ἀναστροφή, derivat de στρέφω 'jo giro'.

Anatema [1695, Lacav.; Belv.; Atl.]; *anatematis-me*; *anatematitzar* [S. xv, *AlcM*; -izat, Ss. xiv i xv, DAg.; 1695, Lacav.]; *-ització*, *-itzador*.

Anatomia [S. xv, DAg.; *notomia*, S. xv, Comes, Co-ses Ass., DBal.; *anatomia*, 1695, Lacav., 1757, *DTo.*; *otomia* 'autòpsia', MGadea, T. del Xè II, 36; MLWagner, *Notes Ling. sur l'Argot Barc.*, 71n., amb etimologia fantàstica, cf. DCEC I, 199b], pres del ll. *anatomia*, derivat (segons el model de *dicotomia*)¹ del grec ἀνατέμνω 'tallo de dalt a baix' (de τέμνω 'jo tallo'); *anatómic* [1695, Lacav.; Be.v.]; *anatomier*, *anatomista* [1839, Lab.], *anatomitzar* [1803, Balv.]. *Anatrèptic*. *Anatrípsia* [1868, o. c.], gr. ἀνάτριψις 'fricció'. *Anàtrop* [1868, o. c.?).

¹ Aquest [1839, Lab.] és del gr. διχοτομία 'divisió en dues parts', derivat de διχότομος 'tallat en dos' (i cpt. del mateix τέμνω amb l'adverbi δίχα 'en dues parts', *dicotòmic*). Del mateix verb grec és derivat ἐπιτομή 'escurçament, compendi', d'on *epítome* [S. xv, Tomic, com a mot grec; 1695, Lacav.; Belv.].

Anàbasi, *anabàtic*, *anabolisme*, *anabòdic*, *anacàmp-tic*, V. *ana-*

ANACARD, 'arbre asiàtic de la família de les te-rebintàcies', pres del b. ll. *anacardus*, que és una de-formació del gr. ὀνοκάρδιον 'card d'ase, espècie de card'. □ 1.ª doc.: 1455, L. de *Conexensa de les spícies*.

El DAg. el troba també en una obra de 1607; ei registra Sanelo; en una espècie de genitiu de recepta apareix *anacarti* en una tarifa de preus de 1707; i com a adjectiu *mel anacardina* figura en Cauliac a mitjan S. xv (*AlcM*). En castellà *anacardo* des de Laguna, a. 1555. Diefenbach registra el b. ll. *anacardus*